

Ígéretes selyemvirágfa

Az Alföldi Faiskolások Egyesületének éves szakmai rendezvényén a klímaváltozás hatásaira adható válaszokat keresték. A fajhasználatban kapcsolatban előtérbe került egy ígéretes növénycsoport, a jövedelmező termesztésével és felhasználásával kapcsolatos kilátások méltán irányítják a szakemberek figyelmét a selyemvirágfára.

Orlóci László, a Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezetének elnöke hívta fel a figyelmet a rendezvényen a selyemvirágfára (*Lagerstroemia*), amelynek számos kitűnő tulajdonsága közül is kiemelendő a virágzása és a virágzási ideje. A káprázatos gazdagságban nyíló virágok abban a nyár végi, kora őszi időszakban jelennek meg, amikor a virágzó cserjefajok már nem nyílnak. A selyemvirágfának helye van a hazai termesztésben, bővíthető vele a választék, és alkalmazása lehetővé teszi a kedvelt és látványos virágos szezon meghosszabbítását. Egyes fajtái már megjelentek a hazai kertészeti árudákban és néhány közterületen, például Pécs egyik belvárosi terén fasorként ültették, és szépen megállja a helyét, jegyezte meg az előadó.

Fajhibridek, hibrid fajták

Az elnök ismertette a növényvel kapcsolatos legfőbb tudnivalókat, tartásának és alkalmazásának jellemzőit. A kínai selyemvirágfa (*Lagerstroemia indica*) néven forgalomba hozott növények jó része más fajok genetikai állományát is hordozó fajhibrid. Kedvelt díszfa a mediterrán országokban, Dél-Franciaországban, Olaszországban, Görögországban, szívesen ültetik a dalmát tengerparton is, de az

Orlóci László érvelt a sokoldalú díszfa mellett

Konténeres áruként is megjelent már a hazai kiskereskedelemben

indica faj fajtái fagyérzékenységük miatt Magyarországon nem biztos, hogy megtarthatók. A selyemvirágfa szülőfaja, a *Lagerstroemia fauriei* azonban kevésbé fagyérzékeny és nem támadja meg a lisztharmat, mint a kínai selyemvirágfát.

Amióta érezhető a klímaváltozás kiváltotta melegedés, elsősorban a téli nagy hidegek elmaradása, azóta egyre népszerűbbek az amerikai hibrid fajták, amelyek a *Lagerstroemia indica* és a *Lagerstroemia fauriei* keresztezésével jöttek létre, mondta az előadó. Az egyes fajták fagyűrése között mutatkozik ugyan némi kü-

lönbség, abban viszont megegyeznek, hogy a magyarországi időjárási viszonyok mellett valamennyi átvészeli a telet. Jóllehet az érzékeny fajták föld feletti hajtásai télen elfagynak, a félcserjékhez hasonlóan a talaj alatti részek nem károsodnak és a következő évben ismét kihajtanak.

Jellemzőjük a késői kihajtás, ami manapság azért különösen fontos szempont és egyre nagyobb érték, mert enyhén télen idő előtt kihajtanak a korai fajok (idén február vége felé a mandula már szinte levirágzott és megkezdődött a kajszi virágzása is), és egy áprilisban érkező

Lagerstroemia Catawba

Lagerstroemia Sioux

FOTÓ: MERENYI ALEXANDRA, ORLÓCI LÁSZLÓ

fagy kárt okozhat. A melegigényes, későn kihajtó növényeket ilyen veszély nem fenyegeti, így várhatóan a selyemvirágfa jelentősége megnő a változó klímában. Gyakran tűnik úgy áprilisban, hogy a növény meg sem mozdul, nem mutat életjelet, majd a hőmérséklet emelkedésével és a tavaszi csapadékkal együtt a hó közepe felé megindul a növekedése.

Őszi lombja és kérge is díszít

A selyemvirágfa jól tűri a metszést és ennek következtében kiválóan alakítható az alkalmazási területeknek megfelelően. Mérettől, növekedési típustól függően akár ágyásnövénynek, akár cserjecsoporthoz, akár sorfának is felhasználható, a legváltozatosabb kertépítészeti elképzelések megvalósítására is alkalmas. Léteznek talajtakaró és ágyásrózsa méretű típusok, szoliter cserjeként használható, vagy cserjecsoporthoz kialakítására, valamint törzset nevelő, erős növekedésű sorfának való fajták. Az ágyásba kiültetett alacsony típusok sövényvágóval visszametszhetők és ezzel az erős beavatkozással garantálható a következő évi gazdag és látványos virághozam. Néhány fajta visszavágás után remontál.

A növény a hajtásokon virágzik. A virágzási idő, a virágok színe, típusa mellett további jellegzetessége a fa kérgeének barnás vagy ezüstös árnyalatú színesevése. Ez a tulajdonság tovább emeli a díszítőértékét, különösen a téli lombtalan időszakban. Egyes fajtáknak mutató az őszi lombszín, amely az aranysárgától a sötétbordóig változhat. A selyemvirágfa ültetésével olyan változatos esztétikai élmény teremthető a kertben, ami eddig más növényekkel nem volt elérhető.

Érdekes még tudni, mondta Orlóci László, hogy melegigényes növényként jól nevelhető fóliasátorban. Elviseli a természetberendezés alatti magas hőmérsékletet és nagy páratartalmat, és ilyen körülmények között kétszer olyan rövid idő alatt, gazdaságosabban termesztethető, mint szabadföldön. Az alacsony, zömök termetű, ágyásba vagy cserepes termesztésre való fajták növényházban és szabadföldön egyaránt megnevelhetők.

A várostűrő képességével kapcsolatban megemlítette a szakember, hogy a mediterrán országokban is népszerű növényt gyakran ültetik a tengerpart közeli sós homokos talajba, ezért jól tűri a városi szórást, a talajszennyezést.

Lagerstroemia Muskogee

Faiskolai nevelés

Ápolása mint a rózsáé

Ápolása kiültetésben jórészt megegyezik a rózsáéval, ugyanúgy igényli az őszi felkupacolást, és tavasszal az elfagyott részek visszavágását. A szárazság visszaveti a virágzást és a virágok méretét, egyúttal csökken a tő éves növekménye, de a növény életben marad. Az ágyásnövényeket érdemes öntözni, a törzsese fákat csepegtető öntözéssel ellátni, ahogy az igényesebb fasorokat.

Kártevőkkel és kórokozókval szemben ellenálló. Egyedüli betegsége a lisztharmat (*Erysiphe lagerstroemiae*), de az is csak néhány érzékeny fajtát fertőz nedvesebb időjárási körülmények között. Megoldható ellene a védekezés, bár egyre kevesebb lesz a használható növényvédő szer. Célszerű a betegségre

Lagerstroemia indica sorfai felhasználásra

Lagerstroemia fauriei színesedő kérge

rezisztens vagy legalábbis toleráns fajtákat választani. E kérdés megoldásának kulcsa a hibrid fajták használatában rejlik, mert azok rendelkeznek rezisztenciával, míg az *indica* alapfaj fajtái egy-két kivételtől eltekintve kevésbé. A kártevők közül a fajspecifikus selyemvirágfa-levéltetű (*Tinocallis kahawaluokalani*) jelenthet veszélyt a növényre.

Orlóci László javasolta továbbá a természetőknek, hogy a kisebb virágokból álló, tömött bugájú fajtákat részesítsék előnyben. A nagyméretű virágokat nevelő fajták esetében előfordul, hogy a nyári esőktől elázott hatalmas bugák a súlyuknál fogva lehúzzák az ágakat, amelyek ettől megtörnek. Másrészt a lakosság is szívesen tördeli le a virágos ágakat, mint az orgonát, és ezzel komoly kárt okoz.

Merényi Alexandra